

У ілий ранок містер Кріт працював без спочину. Що поробиш — весняне прибирання, інакше будинок не упорядкувати після довгої зими. Спочатку він орудував віником і ганчірками, а потім зайнявся побілкою. А скінчилося тим, що пил запрошив йому очі й застряг у горлі, білі ляпки вапна покрили всю його атласну шубку, спина перестала гнутися, а лапи вкрай послабшали.

А весна вже буяла на землі, кружляла навколо, якимсь чином проникаючи в його схований під землею будиночок і пробуджуючи в ньому неясне бажання вирушити світ за очі. Зрештою, містер Кріт пожбуривши пензля, буркнув: «Та хай би йому грець, тому прибиранню!» — і кинувся геть із дому, забувши вдягти пальто.

Він прожогом промчав вузькою підземною галереєю, яка заміняла йому ту алею, що зазвичай веде до головного входу до звичайної садиби. А весна, тим часом, дихала і зверху, і знизу, і Кріт завзято працював лапами, поки, нарешті, його пичка не висунулася

назовні. Ще мить — і він заборсався в нагрітій сонцем траві просторого луку.

До чого ж гарним виявився світ, якого містер Кріт не бачив цілу зиму! Задерши голову й примружившись, він почав бродити уздовж живоplotів і байраків — просто так, без усякої мети. Повсюди клопоталися птахи, облаштовуючи гнізда, розпускалися квіти й молоде листя; всі були зайняті справами, але сумління зовсім не гризло містера Крота, нашіптуючи: «Настав час братися до побіллки!» Йому подобалося почуватися ледарем серед зайнятих аж по горло своїми справами тварин і рослин. І справді: чим завзятішою є метушня навколо, тим приємніше знати, що тебе це не стосується.

Крот почувався цілком щасливим, коли раптом опинився на самому березі переповненої весняними водами Ріки. Раніше йому ніколи не доводилося бачи-

ти її, і він подумав, що Ріка — то якась гладенька, лискуча, швидка тварина, яка теж, сміючись, мчить кудись. Усе перед ним рухалося й тріпотіло: сплески, відблиски й мерехтіння, вири, дзюркіт і бульбашки, переливчастий блиск. Кріт зупинився на березі, як зачарований, а потім побіг, спотикаючись, разом із Рікою,— так, як малюк інколи дріботить за старшим братом, слухаючи захоплюючі історії, які той розповідає.

Трохи стомившись, містер Кріт сів на травичці, дивлячись на протилежний берег, і раптом помітив, що там біля самої води видніється вхід у чиюсь нірку. Він мрійливо подумав: «Ах, яким чудовим житлом могла б стати така нірка для невибагливого звіра зі скромними запитами, який цінує самотність і не любить куряви й метушні!»

Кріт дивився туди доти, поки в глибині отвору не замерехтіло щось невелике, немов дрібна зірочка. Але для зірочки місце було не занадто підходящим, а у світлячків вогники яскравіші та більші. Аж тут зірочка підморгнула, і стало ясно, що це чийсь око. Потім з'явилася смаглява пичка, обрамлена бакенбардами, невеликі округлі вушка й шовковистий смушок. Отут і стало ясно, що це містер Рет — водяний пацюк!

Обидва насторожено втупилися один в одного.
— Моє шанування,— сказав містер Рет.

— Добридень,— чемно відповів Кріт.

— Завітати до мене не бажаєте?

— Мені й тут непогано! — обережно промовив Кріт. На березі він був істотою новою і погано обізнаною з місцевими звичками.

Містер Рет нахилився до води, відв'язав мотузку, а потім забрався в човник, що його Кріт раніше чомусь не помітив. Пофарбований у блакитний і білий кольори, човен був саме для двох тварин, і Кротові він одразу сподобався, хоч він і не дуже розумів, що це таке.

Рет гріб уміло й швидко перетнув Ріку. Потім він простягнув лапу Кротові, який обережно спускався до води.

— Ну ж бо! — сказав він, і наступної миті Кріт із захватом зрозумів, що сидить у найсправжнісінькому човні.

— Дивний день! — сказав він, коли Рет узявся до весел.— Знаєш, мені жодного разу в житті не доводилося сидіти в човні. Я його навіть не бачив раніше.

— Як? — сторопів містер Рет.— Ніколи не... Я не уявля... Хіба таке можливо? Як же ти жив усі ці роки?

Кріт сором'язливо промовчав. Розташувавшись зручніше, він обдивлявся м'які сидіння, кочети й весла, а човен тим часом легенько погойдувався.

— На світі немає абсолютно нічого, що було б варте хоча б половини простої прогулянки на човні. Най-